

၂၀၂၀ ခုနှစ်၊ ဇူလိုင်လ ၁၀ ရက်

မြန်မာနိုင်ငံအနေနှင့် ရိုဟင်ဂျာများ မဲပေးခွင့်ရရှိစေရန် အာမခံချက်အပြည့်အဝပေးပါ။ ရိုဟင်ဂျာတို့၏ နိုင်ငံသားအခွင့်အရေးများပြန်လည်ရရှိစေရန် ပြုလုပ်ပါ။

မြန်မာနိုင်ငံတွင် ၂၀၂၀ အထွေထွေရွေးကောက်ပွဲအား နိုဝင်ဘာလ ၈ ရက်နေ့တွင် ကျင်းပရန် လျာထားသည်။

(ကော့စ်ဘဏား၊ ၂၀၂၀ ခုနှစ်၊ ဇူလိုင်လ ၁၀ ရက်) - လာမည့်နိုင်ငံလုံးဆိုင်ရာအထွေထွေရွေးကောက်ပွဲမတိုင်မီ မြန်မာအစိုးရအနေဖြင့် ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်ဒုက္ခသည်များအပါအဝင် မဲပေးခွင့်ရှိသည့်အသက်အရွယ်ရောက်ပြီးဖြစ်သည့် ရိုဟင်ဂျာအားလုံး၏မဲပေးပိုင်ခွင့်အတွက် အာမခံချက်အပြည့်အဝပေးသင့်ကြောင်း Fortify Rights အဖွဲ့က ယနေ့ပြောကြားခဲ့သည်။ ဇူလိုင်လ ၂ ရက်နေ့က ပြည်ထောင်စုရွေးကောက်ပွဲကော်မရှင်က နိုင်ငံလုံးဆိုင်ရာ အထွေထွေရွေးကောက်ပွဲများအား နိုဝင်ဘာလ ၈ ရက်နေ့တွင် ကျင်းပရန်လျာထားကြောင်း သတင်းကြေညာချက်ထုတ်ပြန်ခဲ့သည်။

"ရိုဟင်ဂျာများသည် ပြီးခဲ့သည့်အထွေထွေရွေးကောက်ပွဲများတွင် မဲပေးခဲ့သည့်အတွက် လာမည့်နိုဝင်ဘာလ ရွေးကောက်ပွဲတွင်လည်း မဲပေးပိုင်ခွင့်ရှိသင့်ကြောင်း" ဟု Fortify Rights ၏ အမှုဆောင်အရာရှိချုပ် Matthew Smith ကပြောကြားလိုက်သည်။ ၎င်းက "လူ့အမြောက်အမြားမဲလာမပေးသည့်အခြေအနေ ဖြစ်နိုင်ချေရှိနေပြီး အစိုးရအနေဖြင့် လာမည့်အထွေထွေရွေးကောက်ပွဲသည် လွတ်လပ်ပြီးတရားမျှတသည့် ရွေးကောက်ပွဲဖြစ်ကြောင်း အာမခံချက်ပေးရန် လုံလောက်သည့်အချိန်ရှိကြောင်း" ပြောကြားထားသည်။

မြန်မာပြည်တွင်မဲပေးခွင့်ရရေးအတွက်လိုအပ်ချက်တစ်ခုမှာ နိုင်ငံသားဖြစ်မှုဖြစ်ပြီး မြန်မာအစိုးရအနေဖြင့် အချိန်ကာလများစွာကြာသည်အထိ ရိုဟင်ဂျာများအတွက် နိုင်ငံသားအခွင့်အရေးကိုအပြည့်အဝပေးရန် ငြင်းဆိုခဲ့သည်။ များမကြာသေးမီအချိန်ကာလက နိုင်ငံသားစိစစ်ခံရမည့်သူ၏သက်သေခံကတ်ပြား (National Verification Card - NVC) ထုတ်ပေးရေးလုပ်ငန်းစဉ်သည် ရိုဟင်ဂျာများအတွက် နိုင်ငံသားအခွင့်အရေးများကို ငြင်းဆန်ထားသည့် အထင်ရှားဆုံးဥပမာတစ်ခုဖြစ်သည်။ သို့သော်လည်း နိုင်ငံသားဖြစ်ခွင့်မရခြင်းကြောင့် ရိုဟင်ဂျာများအား ၂၀၁၀ ရွေးကောက်ပွဲအပါအဝင် ယခင်ရွေးကောက်ပွဲများတွင် မဲပေးခြင်းကို တားဆီးနိုင်ခဲ့ခြင်းမရှိခဲ့ပေ။

အစိုးရအနေဖြင့် လက်ရှိအခြေအနေတွင် ၁၉၉၀ ခုနှစ်များကကောက်ယူထားသည့် သန်းခေါင်စာရင်းများ၊ နိုင်ငံသားစိစစ်ခံရမည့်သူများ၏သက်သေခံကတ်ပြားများ (NVC)၊ နိုင်ငံသားစိစစ်ရေးကတ်ပြားများ (NRC)၊ ယာယီသက်သေခံလက်မှတ်များ (White Card)၊ ယာယီသက်သေခံလက်မှတ်ရရှိကြောင်းလက်ခံစာရွက်များနှင့် အခြားသောယခင်မြန်မာအစိုးရများနှင့် ကုလသမဂ္ဂကထုတ်ပြန်ခဲ့သည့် သက်သေခံအထောက်အထားများအပါအဝင် ရိုဟင်ဂျာများနှင့်ပတ်သက်သည့် အထောက်အထားမျိုးစုံအား အချိန်မရွေးကြည့်ရှုစစ်ဆေးခွင့်ရှိနေပါသည်။ ထိုကဲ့သို့သောအခြေအနေမျိုးတွင် မြန်မာအစိုးရနှင့် ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်အခြေစိုက်မြန်မာသံရုံးအနေနှင့် လူသားချင်းစာနာ ထောက်ထားရေးဆိုင်ရာ နိုင်ငံတကာအဖွဲ့အစည်းများနှင့် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ကာ အထက်ဖော်ပြပါ စာရွက်စာတမ်းအထောက်အထားမျိုးစုံနှင့် သက်သေထွက်ဆိုချက်ကဲ့သို့သော အခြားသက်သေခံအထောက်အထား

ပုံစံမျိုးစုံအား အသုံးပြုပြီး လာမည်နိဝင်ဘာလတွင်ကျင်းပမည့် အထွေထွေရွေးကောက်ပွဲတွင် ရိုဟင်ဂျာများအား မဲပေးရန်အရည်အချင်းပြည့်မီကြောင်း အဆုံးအဖြတ်ပေးနိုင်သည်။ ထိုသို့ပြုလုပ်ခြင်းဖြင့် ရိုဟင်ဂျာများအတွက် နိုင်ငံသားအခွင့်အရေးကို ပြန်လည်ရရှိစေမည်ဖြစ်သည် ဟု Fortify Rights မှ ပြောကြားခဲ့သည်။

ဇူလိုင်လ ၂ ရက်နေ့က ပြည်ထောင်စုရွေးကောက်ပွဲကော်မရှင်က ပြည်ပရောက်မြန်မာနိုင်ငံသားများအနေဖြင့် ယခုနှစ်အထွေထွေရွေးကောက်ပွဲအတွက် ကြိုတင်မဲပေးခွင့်ရှိကြောင်း ကြေညာခဲ့ပါသည်။ ။ အစိုးရအနေဖြင့် မဲပေးချင်သည့်သူများအတွက် မဲပေးဘဲနေပိုင်ခွင့်အား ၂၀၁၀ နှင့် ၂၀၁၅ ရွေးကောက်ပွဲများတွင် ခွင့်ပြုခဲ့ပါသည်။ ။

မေလ ၃ ရက်နေ့က ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်နိုင်ငံအခြေစိုက် ဒုက္ခသည်တစ်ဦးဦးဆောင်သည့် အရပ်ဖက်လူ့အဖွဲ့အစည်းဖြစ်သည့် "Arakan Rohingya Society for Peace and Human Rights" က မြန်မာနိုင်ငံ ပြည်ထောင်စုရွေးကောက်ပွဲကော်မရှင်အား အိတ်ဖွင့်ပေးစာတစ်စောင်ပေးပို့ခဲ့ပြီး မဲစာရင်းနှင့် မဲပေးသည့်လုပ်ငန်းစဉ်အား ဒုက္ခသည်စခန်းများတွင် လုပ်ဆောင်ခွင့်ပြုရန် တောင်းဆိုခဲ့ပါသည်။ ။

တစ်ကမ္ဘာလုံးရှိဒုက္ခသည်များအနေဖြင့် မိမိတို့မိခင်နိုင်ငံ၏ရွေးကောက်ပွဲများအတွက် ဒုက္ခသည်စခန်းများတွင် ထူထောင်ပေးထားသည့် မဲပုံးများတွင် ကြိုတင်မဲပေးလေ့ရှိပါသည်။ ။ ဥပမာအားဖြင့် ၂၀၀၄ ခုနှစ်တွင် ပါကစ္စတန်နှင့် အီရန်တို့တွင်နေထိုင်သည့် အာဖဂန်ဒုက္ခသည် စသိန်းခွဲခန့်သည် ၂၀၀၄ ခုနှစ် ၊ အောက်တိုဘာလ ၉ ရက်နေ့တွင် ကျင်းပသည့် ပထမဆုံးအာဖဂန်နစ္စတန်သမ္မတရွေးကောက်ပွဲတွင် လူသားချင်းစာနာထောက်ထားမှုအကူအညီပေးသည့် နိုင်ငံတကာအဖွဲ့အစည်းများ၏အကူအညီဖြင့် မဲပေးနိုင်ခဲ့ကြပါသည်။ ။

၂၀၁၆ ခုနှစ်နှင့် ၂၀၁၇ ခုနှစ်များက မြန်မာစစ်တပ်ဦးဆောင်သည့်တိုက်ခိုက်မှုများကြောင့် ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်နိုင်ငံသို့ထွက်ပြေးတိမ်းရှောင်ခဲ့ရသည့် ထောင်ပေါင်းများစွာသော ရိုဟင်ဂျာဒုက္ခသည်များနှင့် ယင်းတိုက်ခိုက်မှုများမတိုင်ခင်ကတည်းက ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်နိုင်ငံသို့ထွက်ပြေးခဲ့ရသူများသည် ရွေးကောက်ပွဲ လုပ်ငန်းစဉ်များတွင်ပါဝင်ရန် မြန်မာနိုင်ငံသို့ပြန်လာနိုင်စွမ်းမရှိပါ။ ဇွန်လ ၃၀ ရက်နေ့က ဂျနီဗာမြို့တွင်ကျင်းပသည့် ကုလသမဂ္ဂလူ့အခွင့်အရေးကောင်စီ၏ ၄၄ ကြိမ်မြောက်အစည်းအဝေးတွင် လူ့အခွင့်အရေးဆိုင်ရာမဟာမင်းကြီး မစ်ရှဲလ်ဘက်ချလက်က ရခိုင်ပြည်နယ်အခြေအနေသည် တိုးတက်လာခြင်းမရှိသေးကြောင်း၊ ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်နိုင်ငံမှပြန်လာမည့်သူများအတွက် ဘေးကင်းလုံခြုံပြီး ဂုဏ်သိက္ခာရှိရှိဖြင့် ရေရှည်နေထိုင်ရန် နေရပ်ပြန်လာခွင့်ရရေး အနေအထားတရပ် ဖြစ်ပေါ်လာနိုင်ခြင်းမရှိသေးကြောင်း ပြောဆိုခဲ့သည်။

ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်နိုင်ငံရှိ ဒုက္ခသည်စခန်းများတွင်နေထိုင်သည့် အသက် ၂၉ နှစ်အရွယ် ရိုဟင်ဂျာဒုက္ခသည် အမျိုးသမီးတစ်ဦးက "လူကသာဒီမှာနေနေရပေမဲ့ ကျွန်မတို့စိတ်ကတော့မြန်မာပြည်မှာပါ။ ကျွန်မတို့အခုချက်ချင်းပဲ မြန်မာပြည်ကိုပြန်ချင်ပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ အဲဒီနေရာကအခြေအနေတွေကြောင့် အခုအဲဒီလိုမလုပ်နိုင်သေးပါဘူး။ ကျွန်မတို့အတွက် အဲဒီနေရာကိုပြန်ရင်ဘေးကင်းလုံခြုံမှုရဖို့လိုအပ်ပါတယ်။ ပြီးတော့ နိုင်ငံတကာအသိုင်းအဝိုင်း အနေနဲ့လည်း ကျွန်မတို့အတွက် တရားမျှတမှုရရှိရေးကို ဖော်ဆောင်ပေးဖို့ မျှော်လင့်ပါတယ်" ဟု Fortify Rights အဖွဲ့အား ပြောကြားခဲ့သည်။ ။

ယခုနှစ် ဇန်နဝါရီလနှင့်ဖွဲ့စည်းလအတွင်း Fortify Rights အဖွဲ့အနေဖြင့် အမျိုးသမီး ၁၇ ဦးပါဝင်သည့် ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်နိုင်ငံအခြေစိုက် ရိုဟင်ဂျာဒုက္ခသည် (၂၉) ဦးအား မြန်မာပြည်သို့ပြန်လာမည်ဆိုလျှင် ကြုံတွေ့နိုင်ရသည့် အခက်အခဲအတားအဆီးများကို မေးမြန်းခဲ့ရာ အများစုက နိုင်ငံသားစိစစ်ခံရမည့်သူများ၏သက်သေခံကတ်ပြားများ (NVC) ပေးပေးသည့် လုပ်ငန်းစဉ်သည် မြန်မာပြည်သို့ပြန်လာနိုင်ရန် အတားအဆီးဖြစ်နေသည့် လုပ်ငန်းစဉ်တစ်ရပ်ဖြစ်ကြောင်း၊ အလွဲသုံးစားပြုလုပ်နေသည့်လုပ်ငန်းစဉ်တစ်ရပ်လည်းဖြစ်ကြောင်း ပေးဖန်ထောက်ပြခဲ့ကြသည်။

မောင်တောမြို့မှ ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်နိုင်ငံသို့ ထွက်ပြေးလာသည့် အသက် ၄၀ အရွယ် ရိုဟင်ဂျာဒုက္ခသည်အမျိုးသမီးတစ်ဦးက “ကျွန်မတို့က ဒီ NVC ကတ်ပြားကို လက်ခံဖို့ တိုက်တွန်းနေသူများကလုပ်လုံး ကျွန်မတို့ ပြန်သွားမှာမဟုတ်ပါဘူး။ ဒီ NVC ကတ်ကို လက်ခံလိုက်ရင် ကျွန်မတို့ကဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်ကပါလို့ ပြောလိုက်သလိုဖြစ်သွားမှာပေါ့” ဟု Fortify Rights အဖွဲ့အား ပြောကြားခဲ့သည်။

အသက် ၅၀ အရွယ် ရိုဟင်ဂျာအမျိုးသားဒုက္ခသည်တစ်ဦးကမူ “ကျွန်တော်တို့ ဒီ NVC ကတ်ပြားကိုကိုင်ပီး မြန်မာပြည်ကို ပြန်မသွားချင်ပါဘူး။ အရင်ကလည်း ကျနော်တို့ရဲကလေးတွေဟာ နိုင်ငံသားဖြစ်ခွင့်အခွင့်အရေးကို ပယ်ချခံခဲ့ရပြီးပါပြီ။ အခုပြန်သွားရင်လည်း အလားတူပဲ ပယ်ချခံရဦးမှာပါ” ဟုဆိုသည်။

ကုလသမဂ္ဂလူ့အခွင့်အရေးကောင်စီတွင် မစ်ရှဲလ်ဘက်ချလက်ကလည်း သူမ၏မှတ်ချက်ထဲတွင် NVC ကဒ်သည် ရိုဟင်ဂျာများအား မြန်မာပြည်သို့ပြန်လာရန် တားဆီးထားသည့် အဓိကအရင်းခံအကြောင်းတရားတစ်ခုဖြစ်ပြီး မြန်မာပြည်အနေဖြင့် ရိုဟင်ဂျာများ၏နိုင်ငံသားဖြစ်မှုအားငြင်းဆိုကာ နိုင်ငံမဲ့ဖြစ်စေပြီး အခြေခံပြည်သူ့ဝန်ဆောင်မှုများ (သို့မဟုတ်) လွတ်လပ်စွာလှုပ်ရှားမှုအပေါ် ကန့်သတ်ထားသည့် နိုင်ငံသားစိစစ်ခံရမည့်သူ၏သက်သေခံကဒ်ပြား (NVC) စနစ်ဖြင့် ရိုဟင်ဂျာများအပေါ် ဆက်လက်ထိန်းချုပ်ရန်ကြိုးပမ်းလျက်ရှိနေသည်ကိုတွေ့ရကြောင်း မှတ်ချက်ပြုပေးခဲ့သည်။

၂၀၁၉ ခုနှစ် ၊ စက်တင်ဘာလက Fortify Rights အဖွဲ့က Tools of Genocide အမည်ဖြင့် စာမျက်နှာ ၁၀၂ မျက်နှာပါရှိသည့် အစီရင်ခံစာအား ထုတ်ပြန်ခဲ့ပြီး မြန်မာအာဏာပိုင်များအနေဖြင့် ရိုဟင်ဂျာများ၏ အသွင်သဏ္ဍာန်လက္ခဏာနှင့် နိုင်ငံသားဖြစ်မှုကိုငြင်းပယ်ရန် စနစ်တကျစဉ်လုပ်ရှားဆောင်ရွက်မှုတစ်ခုအဖြစ် ရိုဟင်ဂျာများအား NVC ကဒ်ပြားများကိုလက်ခံရန် အတင်းအဓမ္မဖိအားပေးလုပ်ဆောင်ခဲ့ပုံများကို ယင်းအစီရင်ခံစာတွင် ဖော်ပြထားသည်။

အစိုးရအနေဖြင့် NVC ကတ်ပြားပေးပေးသည့်လုပ်ငန်းစဉ်အား ဖျက်သိမ်းသင့်ပြီး ၁၉၈၂ ခုနှစ် နိုင်ငံသားဥပဒေကို ပြန်လည်ပြင်ဆင်ကာ တန်းတူညီမျှမှုကိုအခြေခံသည့် အပြည့်အဝနိုင်ငံသားဖြစ်ရေးကို ပြန်လည်အပ်နှင်းပြီး နိုင်ငံသားဖြစ်ခွင့်ရရှိမှုမှ ဆက်လက်ရရှိမည့် နောက်ဆက်တွဲအခွင့်အရေးများဖြစ်သည့် ရိုဟင်ဂျာများအားလုံးအတွက် မဲပေးခွင့်ရရှိရေးအပါအဝင် အခြားအခွင့်အရေးများအားလုံးအား ပြန်လည်အပ်နှင်းသင့်ကြောင်း Fortify Rights အဖွဲ့မှ ပြောဆိုခဲ့သည်။

ရိုဟင်ဂျာများသည် ၂၀၁၀ ပြည်လုံးကျွတ်အထွေထွေရွေးကောက်ပွဲများတွင် ပါဝင်ခဲ့ပြီး ရိုဟင်ဂျာ (၃)ဦးသည် ၂၀၁၀ ခုနှစ်မှ ၂၀၁၅ ခုနှစ်အထိ လွှတ်တော်အမတ်များအဖြစ် တာဝန်ထမ်းဆောင်ခဲ့ကြသည် ။ ၂၀၁၅ ခုနှစ် အထွေထွေရွေးကောက်ပွဲများတွင် အစိုးရသည် ရိုဟင်ဂျာများဦးဆောင်သည့် နိုင်ငံရေးပါတီများဖြစ်သည့်

ဒီမိုကရေစီနှင့်လူ့အခွင့်အရေးပါတီနှင့် အမျိုးသားဒီမိုကရက်တစ်ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးပါတီတို့အပါအဝင် အခြားပါတီများအား ရွေးကောက်ပွဲဝင်ရောက်ယှဉ်ပြိုင်ခွင့်ကို ပိတ်ပင်ခဲ့ပြီး ရိုဟင်ဂျာများအား မဲပေးခွင့်ပေးရေးကို ပိတ်ပင်ခဲ့သည်။ ။ ၂၀၂၀ ခုနှစ် ၊ ဇွန်လ ၂၅ ရက်နေ့က ဒီမိုကရေစီနှင့်လူ့အခွင့်အရေးပါတီက ပြည်ထောင်စုရွေးကောက်ပွဲကော်မရှင်အား လာမည့်အထွေထွေရွေးကောက်ပွဲတွင် ယင်းတို့၏ပါတီအား ဝင်ရောက်ယှဉ်ပြိုင်ခွင့်ပြုရန် တောင်းဆိုသည့်စာတစ်စောင်ကို ပေးပို့ခဲ့သည်။

အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာဥပဒေအရ မဲပေးပိုင်ခွင့်အား အခြေခံရပိုင်ခွင့်တစ်ရပ်အဖြစ် ကာကွယ်ပေးထားသည်။ အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ လူ့အခွင့်အရေးကြေညာစာတမ်းတွင် ဖော်ပြပါရှိသည့် အပိုဒ် (၂၁)၊ အပိုဒ်ခွဲ (၃)အရ ယင်းအခြေခံရပိုင်ခွင့်အား အမြတ်တနိုးတန်ဖိုးထားကျင့်သုံးရန်ဖော်ပြထားပြီး အကြွင်းမဲ့တန်းတူညီမျှမဲပေးပိုင်ခွင့်ရပြီး လျှို့ဝှက်မဲပုံး (သို့မဟုတ်)တန်းတူညီမျှမှုကိုအခြေခံသည့် လွတ်လပ်သည့်မဲပေးရေးလုပ်ထုံးလုပ်နည်းများမှတစ်ဆင့် အခြေခံသည့်စစ်မှန်သည့် ပုံမှန်ရွေးကောက်ပွဲများမှတစ်ဆင့် ပြည်သူများ၏ဆန္ဒကို အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်ရမည်ဟု ဖော်ပြပါရှိသည်။

၂၀၁၆ခုနှစ်နှင့် ၂၀၁၇ခုနှစ်များတွင် မြန်မာစစ်တပ်သည် အစုလိုက်အပြုံလိုက် သတ်ဖြတ်မီးရှို့မှုဒဏ်ကျင့်မှုများကို ဦးဆောင်အကောင်အထည်ဖော်ခဲ့သည့်အတွက် လူဦးရေ (၈)သိန်းကျော်သည် ရိုဟင်ဂျာ အမျိုးသား ၊ အမျိုးသမီးနှင့် ကလေးသူငယ်ဒုက္ခသည်များသည် ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်နိုင်ငံသို့ ထွက်ပြေးခဲ့ရသည်။ လူဦးရေ (၆)သိန်းကျော်ရှိသည့် ရိုဟင်ဂျာအချို့ကား မြန်မာပြည်တွင် ဆက်လက်ကျန်ရှိနေခဲ့ပြီး လူမျိုးတုံးသတ်ဖြတ်မှုနှင့် အခြားနိုင်ငံတကာရာဇဝတ်မှုများကို ဆက်လက်ရင်ဆိုင်နေရဆဲဖြစ်သည်။ လူဦးရေ (၁)သန်းကျော်သည် ရိုဟင်ဂျာဒုက္ခသည်များကား ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်နိုင်ငံ၊ ကော့စ်ဘဇားခရိုင်အတွင်းရှိ ဒုက္ခသည်စခန်းများတွင် နေထိုင်နေကြဆဲဖြစ်သည်။

၂၀၁၉ ခုနှစ်၊ နိုဝင်ဘာလတွင် ဂမ်ဘီယာနိုင်ငံက နယ်သာလန်နိုင်ငံ ၊ သည်ဟိတ်ဂ်မြို့အခြေစိုက် အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာတရားမျှတမှုဖော်ဆောင်ရေး တရားရုံး (International Court of Justice)တွင် မြန်မာနိုင်ငံအား ရိုဟင်ဂျာများအပေါ် လူမျိုးတုံးသတ်ဖြတ်မှုကို တားဆီးရန် (သို့မဟုတ်) အပြစ်ပေးရန် ပျက်ကွက်ခဲ့မှုအတွက် အမှုဖွင့် တရားစွဲခဲ့သည်။ ။ သမိုင်းဝင် ပြဌာန်းချက်တစ်ခုအနေဖြင့် ၂၀၂၀ခု ၊ ဇန်နဝါရီလ၂၃ရက်နေ့တွင် အိုင်စီဂျေတရားရုံးမှ ဂမ်ဘီယာနိုင်ငံ၏ တောင်းဆိုချက်များအား ခြွင်းချက်မရှိ လက်ခံခဲ့ပြီး မြန်မာပြည်ရှိ ရိုဟင်ဂျာလူမျိုးများအတွက် ယင်းတို့သတ်မှတ်သည့် ယာယီပြဌာန်းချက်များကို အကောင်အထည်ဖော်လိုက်နာလုပ်ဆောင်ရန် ပြဌာန်းခဲ့သည်။ ယင်းပြဌာန်းချက်များအရ မြန်မာနိုင်ငံအနေဖြင့် မေလတွင် အိုင်စီဂျေတရားရုံးအား ဖြစ်ပေါ်တိုးတက်မှုအခြေအနေများကို အစီရင်ခံရန်လိုအပ်ပြီး ယင်းမေလမှစပြီး တရားခွင်ကာလအတွင်း (၆)လတစ်ကြိမ်အားဖြင့် လူမျိုးတုံး သတ်ဖြတ်ခံရမှုသက်သေအထောက်အထားများကို ထိန်းသိမ်းပြီး လူမျိုးတုံးသတ်ဖြတ်မှုကို တားဆီးရမည့် "လူမျိုး၊ အသားအရောင်အရ အနိမ့်ခံရခြင်းကို ကျော်လွှားရေးကျင့်စဉ် (Affirmative Action)အပါအဝင် အခြားလိုအပ်ချက်များကိုပါ အကောင်အထည်ဖော်လိုက်နာဆောင်ရွက်နေခြင်းရှိမရှိအား အိုင်စီဂျေတရားရုံးသို့ ပုံမှန်ပြန်လည်အစီရင်ခံရန် လိုအပ်ကြောင်း အမိန့်ချမှတ်ခဲ့သည်။ ။

ဂမ်ဘီယာနိုင်ငံအနေဖြင့် အိုင်စီဂျေတရားရုံးတွင် တရားရုံးသို့ မြန်မာအပေါ် အရေးယူပေးရန်တင်သွင်းသည့် တရားစွဲဆိုရန်လျှောက်လွှာအား အောက်တိုဘာလတွင်တင်သွင်းမည်ဖြစ်ပြီး ယင်းတင်သွင်းလွှာတွင် မြန်မာနိုင်ငံအနေဖြင့်

ရိုဟင်ဂျာများအား လူမျိုးတုံးသတ်ဖြတ်ခံရမှုမှ ကာကွယ်ပေးရန် (သို့မဟုတ်) အပြစ်ကျူးလွန်သူများအား အရေးယူရန် ပျက်ကွက်ခဲ့မှုများအပေါ် မီးမောင်းထိုးတင်ပြသွားမည်ဖြစ်သည်။ ။

"မြန်မာနိုင်ငံအနေနဲ့ ရိုဟင်ဂျာတွေကို နိုင်ငံရေးလုပ်ငန်းစဉ်တွေမှာပါဝင်ခွင့်ပေးရန်လုပ်ဆောင်ရမဲ့ မည်သည့်ပျက်ကွက်မှုမျိုးကိုမဆို အပြစ်ကျူးလွန်တဲ့လက္ခဏာတစ်ရပ်အဖြစ် အိုင်စီဂျေတရားရုံးကို ပေးပို့ရပါလိမ့်မယ် ၊ ရိုဟင်ဂျာတွေဟာ မြန်မာပြည်ရဲ့ နိုင်ငံရေးလုပ်ငန်းစဉ်များမှာ အပြုသဘောဆောင်ပါဝင်ခွင့်ရဖို့ စိတ်အားထက်သန်နေကြပါတယ်၊ ထိုသို့ပါဝင်ခွင့်ရဖို့အတွက် သူတို့ရဲ့ပိုင်ခွင့်တွေကို ကာကွယ်ပေးသင့်ပါတယ်" ဟု Matthew Smith က ပြောကြားခဲ့သည်။